

показників дозволяє комплексно охарактеризувати здатність підприємства виконувати зобов'язання, рівень його фінансової незалежності та ефективність використання ресурсів. Поєднання цих показників забезпечує об'єктивну оцінку результатів діяльності підприємства. В умовах цифрової економіки застосування сучасних інформаційних технологій підвищує ефективність фінансової аналітики та сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

Список використаних джерел:

1. Лук'янова В. В., Лабунець О. О. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його поліпшення. *Приазовський економічний вісник*. 2018. Т. 7, № 2. С. 66-69.
2. Денисенко М. П., Гришко А. М. Заходи покращання фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання. *Економіка та держава*. 2019. № 12. С. 66-65.
3. Загородна О. М., Серединська В. М. Формування механізму діагностики фінансового стану підприємства. «Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні»: матеріали V міжнар. науково-практ. конф., м. Тернопіль, 31 трав.-1 черв. 2018 р. Тернопіль, 2018. С. 233-235.

Д-р екон. наук Небаба Н. О., Посулько А. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

РОЛЬ ПРОГНОЗНОЇ АНАЛІТИКИ У ФОРМУВАННІ СТРАТЕГІЧНИХ РІШЕНЬ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Процес прийняття управлінських рішень у сучасних умовах значно ускладнюються зростанням нестабільності як глобального, так і внутрішнього економічного середовища. Підприємства дедалі частіше стикаються з ситуаціями, коли традиційні методи аналізу, що базуються виключно на ретроспективних даних, виявляються недостатніми для ефективного планування подальшої діяльності. Для характеристики сучасного бізнес-середовища дослідники все частіше використовують концепцію VUCA (Volatility – мінливість, Uncertainty – невизначеність, Complexity – складність, Ambiguity – двозначність), яка відображає високий рівень непередбачуваності економічних процесів. Як зазначається у сучасних дослідженнях, функціонування підприємств в умовах VUCA-світу знижує ефективність традиційного ретроспективного аналізу, оскільки попередні тенденції більше не гарантують стабільності майбутніх результатів [3].

Для українських підприємств вплив факторів нестабільності є особливо відчутним, що пов'язано з наслідками повномасштабної війни, енергетичною нестабільністю та порушенням логістичних ланцюгів. У таких умовах управлінські рішення, що базуються виключно на інтуїції менеджменту або простій екстраполяції показників попередніх періодів, можуть супроводжуватися високим рівнем фінансових ризиків. У зв'язку з цим зростає потреба у використанні інструментів прогнозової аналітики, які дозволяють трансформувати великі масиви даних у випереджальні сигнали для прийняття управлінських рішень.

Інтеграція прогностичних моделей у систему фінансового управління є важливим елементом забезпечення фінансової стійкості підприємства. Зокрема, підкреслюється, що використання прогнозової аналітики дозволяє здійснювати системний моніторинг ліквідності та завчасно виявляти ризики дефіциту оборотних коштів [1]. Водночас здатність передбачати зміни ринкової кон'юнктури за допомогою алгоритмів машинного навчання стає важливою передумовою забезпечення конкурентоспроможності підприємств у нестабільному економічному середовищі [2].

У таких умовах прогнозна аналітика поступово трансформується з допоміжного інструменту технічного розрахунку на важливий елемент стратегічного управління. Використання прогнозів дозволяє частково подолати одну з ключових проблем VUCA-середовища – невизначеність щодо майбутніх фінансових потоків. На відміну від традиційного планування, яке переважно спирається на дані попередніх періодів, прогнозна аналітика дозволяє формувати декілька можливих сценаріїв розвитку подій, що створює можливості для своєчасної підготовки управлінських рішень. Для моделювання фінансових показників в умовах нестабільності доцільним є використання підходів, що реалізують метод експоненційного згладжування. Даний підхід широко застосовується для аналізу економічних часових рядів. Важливою перевагою методу є його адаптивність до динамічних змін економічного середовища, оскільки модель надає більшої ваги останнім спостереженням, що має особливе значення в умовах нестабільності, коли дані попередніх років можуть швидко втрачати актуальність. Крім того, алгоритм дозволяє автоматично ідентифікувати сезонні коливання та довгострокові тенденції, що дає можливість відокремити реальні зміни фінансового стану підприємства від тимчасових аномалій. Важливим елементом прогнозової моделі є також визначення

довірчих інтервалів, які дозволяють сформувавши так званий «коридор безпеки» для управлінських рішень та оцінити потенційні ризики розвитку ситуації [1].

У межах проведеного дослідження було здійснено прогностичний аналіз коефіцієнта поточної ліквідності умовного підприємства галузі машинобудування за період з кінця 2022 року по грудень 2025 року. Для побудови прогнозу було використано інструмент «Лист прогнозу» програми Microsoft Excel, який враховує сезонні коливання показників. Отримані результати прогнозування наведено на рис. 1.

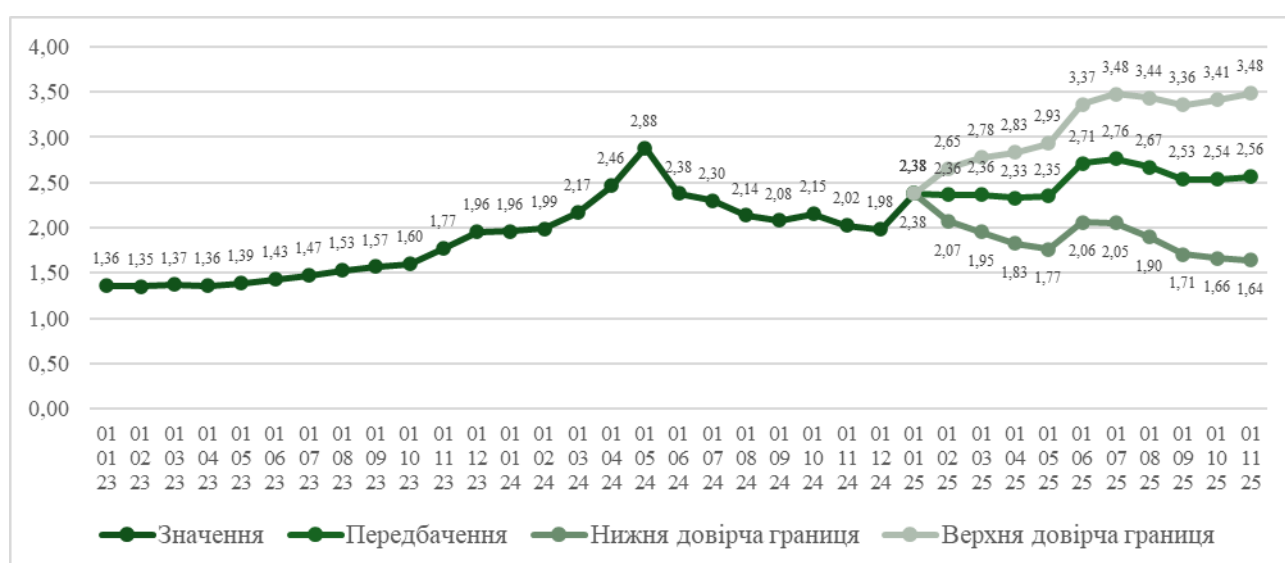

Рис. 1. Прогноз динаміки коефіцієнта поточної ліквідності підприємства на основі моделі ETS

Джерело: складено на основі фінансової звітності підприємства

Аналіз отриманих результатів показав, що у кінці 2022 – початку 2023 років спостерігалось суттєве зниження рівня ліквідності до 1,67, що пояснюється впливом зовнішніх факторів економічної нестабільності. Упродовж 2023-2024 років ситуація поступово стабілізувалася, а значення показника демонструвало тенденцію до поступового зростання – з 1,36 до 1,98 (зміцнення фінансового стану підприємства). Водночас аналіз довірчих інтервалів прогнозу дозволяє оцінити потенційні ризики розвитку ситуації. Нижня межа прогнозного інтервалу становить 1,64, що перевищує нормативне значення коефіцієнта ліквідності (1,5), що свідчить про те, що навіть за реалізації песимістичного сценарію фінансовий стан підприємства залишатиметься у відносно стабільних межах. Отримані результати підтверджують, що використання

прогнознаї аналітики дозволяє завчасно ідентифікувати можливі ризики та формувати обґрунтовані управлінські рішення.

Список використаних джерел:

1. Olagoke M. F. The Role of Predictive Analytics in Enhancing Financial Decision-Making and Risk Management. *Journal of Financial Risk Management*. № 14(1). 2025. P. 47-65.
2. Porter V., Oke P. Predictive analytics in strategic decision-making: Applying machine learning to transform market signals into growth execution. *GSC Advanced Research and Reviews*. 2025. № 25(01). P. 156-164.
3. Randive P. N. The Role of Predictive Analytics in Enhancing Strategic Business Decision-Making. *SSRN*. 2025. URL: <https://ssrn.com/abstract=5945374>.

Обух Д. П.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОСОБЛИВОСТІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ ЗА МОДЕЛЮ ПІДПИСКИ

Сучасний етап розвитку цифрової економіки характеризується сильним зсувом у споживчій поведінці. Відбувається глобальний перехід від одноразового придбання та фізичного володіння активом до ідеї отримання гнучкого доступу до нього. Завдяки розвитку хмарних обчислень, розгортанню мереж нового покоління та еволюції цифрових платформ, бізнес-модель «все як послуга» (ХaaS) використовується майже у всіх секторах сфери послуг [1].

Основою економіки підписок є встановлення довгострокових, повторюваних відносин зі споживачем, де монетизація відбувається шляхом регулярних платежів. Для підприємства перехід на таку модель забезпечує стабільність та високу прогнозованість грошових потоків, а також зниження операційних ризиків в умовах економічної невизначеності та можливість більш точного планування інвестицій.

Важливим показником у цій системі є середній дохід на користувача (ARPU), який дозволяє оцінити, яку кількість грошей у середньому приносить один активний клієнт за певний період. Для його обчислення використовується показник сукупного доходу, отриманого компанією за досліджуваний проміжок часу (TR), який ділиться на середню кількість активних користувачів, що мали